

Даниела Иванова Досева

ОУ „Максим Горки“

гр. Левски

обл. Плевен

ДИГИТАЛЕН ЖИВОТ – какво е мястото на дигиталните медии в нашия живот?

Основен въпрос

Как дигиталните медии влияят на дигиталния живот на дигиталния гражданин?

Обзор на урока

Дигиталните медии постоянно изискват от нас конкретни знания, умения и нагласи, за да живеем пълноценно в мрежовата цивилизация и спокойно да приемаме нейните предизвикателства. Дигиталните медии променят начина, по който хората се социализират и определят самите себе си. Живеейки в дигиталния свят, човек трябва да е етичен и да може да разпознава заплахи и измамници.

В състояние ли сме напълно да разберем многобройните опасности, които съпътстват нашето битие и съществуване – в облаците на мрежата, които превръщат информацията – в бази данни, общуването – в споделяне, а грамотността – в каталог от добре подбрани ключови думи? Убедени ли сме, че медийната грамотност е много силно оръжие, надежден ориентир в модерната „дигитална джунгла“, в която има по много от всичко – информация, общуване, развлечение, политика, бизнес, електронно правителство, пазаруване и т.н.

В наши дни дигиталната медийната комуникация заема все по-голям дял от нещата, които правим. Тя се реализира в качествено нов тип поведение, създаващо потребности от нови знания, умения и нагласи, от нови компетентности и нова култура, която определяме като дигитална. Практическите измерения на тази култура са свързани с нов тип грамотност - медийната, позволяваща ни да усвояваме и управляваме света по радикално нов начин.

Цели на урока

Учениците да научат: **Що е то ДИГИТАЛНО ГРАЖДАНСТВО?**

Задачи

Да знаят ролята и значението на **ДИГИТАЛНИТЕ МЕДИИ** в живота на човека и възможното влияние върху индивидуалното поведение и нагласи.

Да разпознават тези влияния и осъзнават присъствието им в техния собствен живот. Да преценяват дали те имат положително или отрицателно значение за тях.

Да описват някои от механизмите на полезното и вредно влияние на **ДИГИТАЛНИТЕ МЕДИИ** върху личността.

Ход на урока

I. **Определи главните понятия дигитален гражданин, дигитален живот и дигитални медии. /5 мин/**

Учениците се разделят на 3 групи и всяка група обсъжда един от термините.

1 група – Дигитален гражданин

Обсъждат термина „Дигитален гражданин“, търсят информация от Интернет. Анализират и подготвят представянето на свое мнение. Време за работата 10 мин.

2 група – Дигитален живот

Обсъждат термина „Дигитален живот“, търсят информация от Интернет. Анализират и подготвят представянето на свое мнение. Време за работата 10 мин.

3 група – Дигитални медии

Обсъждат термина „Дигитални медии“, търсят информация от Интернет. Анализират и подготвят представянето на свое мнение. Време за работата 10 мин.

Представяне на понятията – 5 мин

1 група – Дигитален гражданин

Дигиталният гражданин използва информационните технологии за да участва активно в обществения и политически живот. Той създава блогове, използва социалните мрежи и участва в онлайн журналистика, т.е. използва и създава дигитални медии.

Дигиталните граждани са тези, които използват интернет редовно, ЕФЕКТИВНО и БЕЗОПАСТНО.

Недигиталните граждани губят шансовете си и остават социално изолирани. /Правителството раздава 400 000 таблета за бедните деца/.

2 група – Дигитален живот

Родените сред дигиталните технологии и живеещите с интернет, са едно ново поколение. Съвременните деца и младежи имат уникалната способност да използват едновременно няколко различни вида медии. Децата и младежите от така нареченото поколение Z – дигитално поколение, са обхванати в мрежата на новите медии и тя все по-силно се заплита около тях.

3 група – Дигитални медии – електронни вестници и телевизия, социални мрежи, рекламни сайтове, форуми, платформи, интернет търсачки, билбордове или постери с електронно променяно съдържание и др., от които можем да черпим информация и изказваме собствено мнение.

II. **Кои са елементите на дигиталното гражданство! - лекция, дискусия /5 мин/**

Дигитален достъп

Дигитална търговия
Дигитална комуникация
Дигитална грамотност /как функционират дигиталните устройства/
Дигитална етикет
Дигитално право регулиращо интернет
Дигитални права и отговорности
Дигитално здраве
Дигитална сигурност

III. За какво използвате дигиталните медии? – мозъчна атака, дискусия /5 мин/

Примерни отговори:

- ✓ Интернет дава възможност да се публикува информация по-бързо и да се актуализира.
- ✓ В миналото се разчиташе на версиите, които печатът избираше да публикува, за да бъдем постоянно информирани. Понастоящем можем много често да се отправим директно до източника, за да почерпим нашата информация от първа ръка.
- ✓ Гражданите са по-добре информирани и това им дава право да участват по-добре в демократичния живот на своята собствена страна и на паневропейско равнище.
- ✓ Географска, транспортна, културна и туристическа информация, събирана от публичния и от частния сектор, значително обогатява живота на гражданите. В някои страни гражданите дори могат да използват Интернет, за да променят официално адреса си, да подадат документи за подновяване на паспорта си или да извършат различни дейности, които са им отнемали време.
- ✓ Да не се забравя обаче, че трябва да предприемете известен брой ПРЕДПАЗНИ МЕРКИ, когато разпространявате лична информация в мрежата.
- ✓ Гражданите имат възможност дигитално да участват в дискусии и дебати в мрежата по теми, които са интересни за обществения и местния живот и дори да вземат участие в избори чрез електронно гласуване:

IV. Какъв е вашият дигитален живот? /10 мин/

На учениците се раздава анкета

- 1) Колко часа прекарвате онлайн? .....
- 2) Колко часа спите?.....
- 3) Избройте три причини да сте онлайн
.....
.....
.....

4) Избройте три услуги, за които бихте заплащали при всяко ползване

.....
.....
.....

5) Избройте три дигитални медии, които ползвате

.....
.....
.....

6) Какъв брой материали споделяте/качвате за седмица?.....

7) Какъв брой материали коментирате за седмица?.....

Учителят прави кратък анализ на анкетата и съобщава резултатите. Закачва на табло в стаята.

Някои факти от проучването "Бъдещето - влияния на дигиталните медии върху обществото" (Shaping the Future Implications of Digital Media for Society), представено на Световния икономически форум в Давос

За целите на доклада са анкетирани 5000 потребители.

- Потребителите на дигитални медии прекарват средно повече часове онлайн, отколкото в сън, но само 50% вярват, че това подобрява качеството на живота.

- В световен мащаб 72% смятат, че е важно медийните и развлекателните компании да подкрепят активно политиката на прозрачност в управлението на личните данни, тяхното използване и контрола върху тях.

Най-често създават съдържание (публикации в блогове или видеоклипчета), за да изразят собствената си гледна точка (47%), да представят полезни факти (37%) или с развлекателна цел (35%). 1/3 от анкетираните публикуват в социалните мрежи текстове, снимки или видео поне няколко пъти седмично, а 10% го правят всеки ден.

- Мнозинството от потребителите все още не са готови да плащат за качествено развлечение (34%) или ексклузивно или образователно съдържание (21%)

- По научен път е установено, че като цяло най-голям успех в споделянето има видео съдържание, което е хумористично или стимулира силни емоции (страх, тъга, изненада, радост).

V. **Провеждане на дебат /15 мин/**

Нашият дигитален живот – добър или лош дигитален гражданин съм?

Класът се разделя на две групи по случаен начин, например на четни и нечетни номера. Едните са защитници на положителните страни на дигитализацията на живота ни, а другите – отчитат отрицателните страни. Всяка група има 5 минути да обсъди своята стратегия.

Насоки:

Активно и пасивно използване на дигиталните услуги.
Участие във виртуални общности – добри и лоши страни.
Използване на медиите за развлечение.
Достъп до култура и образование.
Качество и точност на съдържанието.
Проблеми с авторските права.
Поведение и правопис.

Провеждане на дебат 10 мин.

Заклучителна част

Образованието има мисия да изисква обучението на поколение Z и идващите след него поколения, да се насочи към активно изграждане на знания чрез електронни ресурси и комуникация чрез ангажиране на различни канали. Преподавайки на дигиталните деца е необходимо – да ги наблюдаваме, да ги предизвикаме, да уважим техните интереси, да опитаем да разберем идеите им, да сме в състояние да им помогнем да станат по-добри, ангажирани и самостоятелни. Да им помогнем да бъдат ефективни дигитални ползватели. Да ги научим да разпознават различни дигитални заплахи. Всичко това може да се постигне, ако се прилага интерактивно и електронно обучение чрез възможностите на дигиталните технологии.

Използвана литература и информация от:

Развитие на медийната педагогика и грамотност в условията на дигиталното общество - *доц. д-р Данаил Данов, СУ «Св. Кл. Охридски»*

Бъдещето - влияния на дигиталните медии върху обществото - *Shaping the Future Implications of Digital Media for Society*

Материали от курс: Компетенции за демократична култура. Програма за дигитално гражданство – Център „Отворено образование“, Плевен, 16.09.2017г

www.cpdp.bg

www.safenet.bg